

‘De ECHTE SLIMHEID zit bij onze medewerkers’

Carapax IT met vestigingen in Gouda en Eindhoven is een bijzonder bedrijf. De ICT-dienstverlener heeft als missie om mensen met autisme duurzaam aan het werk te helpen en te houden. Acht jaar na de oprichting werken er bij de succesvolle onderneming circa vijfenveertig mensen uit deze doelgroep.

TEKST | Diederik Wieman

Met de huidige krapte op de arbeidsmarkt is personeel vinden en houden een uitdaging op zich. Zeker in de ICT-sector. Carapax IT echter, heeft minder moeite met het vinden van mensen. Sterker nog, maandelijks melden zich kandidaten aan voor een baan bij het ICT-bedrijf. Dat heeft zijn reden, blijkt uit de woorden van directeur en medeoprichter Addy Borst: mensen met een autismespectrumstoornis zijn dikwijls slim, gemotiveerd en ICT-vaardig, maar komen door het stempel autisme vaak niet aan de bak.

Ervaring

Borst weet waar hij het over heeft. Omdat twee van zijn kinderen een autismespectrumstoornis hebben, is hij bekend met de problemen die daarmee samenhangen. ‘Wat je als ouders merkt, is dat kinderen met autisme moeilijk aansluiting vinden in de maatschappij. Ook

Addy Borst: ‘Als er thuis een belemmering is kijken we of we die kunnen wegnemen of verminderen.’

wanneer ze goed kunnen leren, zoals in ons geval. Dat begint al op school. Ze willen wel vriendjes of vriendinnetjes, maar kunnen het niet. Dat versterkt zich later op de arbeidsmarkt. Als ze een baan gaan zoeken, weten ze zichzelf vaak niet te verkopen en worden ze links en rechts voorbijgelopen door mensen die vlotter gebekt en handiger zijn.’ En dat is volgens Borst lang niet altijd terecht. Want mensen met autisme zijn niet dommer dan de gemiddelde Nederlander. ‘Sterker nog: ze zijn gemiddeld iets slimmer. Ook de kennis die ze meenemen is vaak van hoog niveau. Toch zit de maatschappij niet op ze te wachten.’

Kans geven

Acht jaar geleden besloot Borst, die als vliegtuigbouwkundig ingenieur voor Fokker en KLM werkte, een ICT-bedrijf op te zetten om mensen met autisme een kans te geven op de arbeidsmarkt. Hij richtte Carapax IT op samen met zijn compagnon, die eveneens ervaringsdeskundig is. ‘De gedrevenheid bij ons is groot.’

Carapax IT levert complexe ICT-diensten aan zowel het mkb, grote bedrijven als universiteiten waaronder de TU Delft en de TU Eindhoven. ‘We halen opdrachten binnen en voeren die hier uit in een impulsarme, autismevriendelijke omgeving. Alles is erop gericht om mensen duurzaam een betaalde baan te bezorgen.’ Ongeveer de helft van de medewerkers komt - met of zonder diploma - van een opleiding af, of heeft via zelfstudie het door Carapax IT gewenste Hbo-, wo- of PhD-niveau bereikt. ‘Als ze goed in IT zijn maakt het ons niet uit of er een diploma is of niet.’

De andere helft heeft al wel een baan gehad maar is uitgevallen doordat de werkomgeving onvoldoende op hen was afgestemd. Werken in kantoorruimtes bijvoorbeeld, of tegelijkertijd aan meerdere projecten bezig moeten zijn. ‘Ook vallen mensen bij reguliere bedrijven

“Mensen met autisme zijn niet dommer dan de gemiddelde Nederlander. Sterker nog: ze zijn gemiddeld iets slimmer.”

uit omdat ze niet handig zijn in de politiek op de werkvloer of geen signalen van collega's oppikken. De gemiddelde werkgever vindt bovendien dat de werknemers schapen met vijf poten zijn. Je moet ze met weinig woorden aan het werk kunnen zetten. Onze mensen hebben dat zeker niet altijd. Die hebben meer sturing en begeleiding nodig.’

Om de succesfactor zo hoog mogelijk te krijgen is er een pittige selectieprocedure. Niet alleen worden de ICT-

vaardigheden beoordeeld, kandidaten hebben ook meerdere gesprekken met de psycholoog en stafmedewerkers van Carapax IT en moeten een assessment afleggen. ‘Als er vervolgens over en weer een klik is, kijken we of het lukt om ze bij ons te plaatsen, en zelfs dan missen we nog wel eens informatie waardoor het uiteindelijk toch mislukt. Medewerkers moeten zich ook willen laten begeleiden en openstaan voor verbeteringen en veranderingen. Het doel is om samen sterker en beter te worden. Kijk, autisme heb je en dat hou je. Maar het is wel mogelijk om de scherpe randjes er wat vanaf te slijpen.’

Faciliteiten

De medewerkers van Carapax IT worden in de dagelijkse praktijk optimaal gefaciliteerd om hun werk te kunnen doen. ‘Als ze niet in staat zijn om meerdere projecten naast

PREVENTIETOOL: STRESS MONITOREN MET KNOW YOURSELF

De uitval door stress, overspannenheid en burn-out is ongekend hoog. Meer dan 20% van het verzuim in Nederland is stress gerelateerd. Met een stijgende lijn in het stress gerelateerde verzuim ontstaan er ook steeds meer manieren, oplossingen en adviezen om daarmee om te gaan. Een nieuwe tool is het door Carapax IT ontwikkelde Know Yourself. De tool werkt met behulp van een smartwatch en monitort het stressniveau over een langere periode. Dit

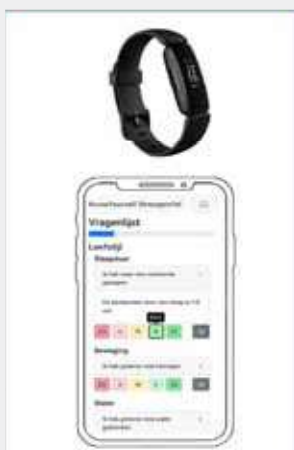
gebeurt aan de hand van fysiologische parameters (o.a. hartslagvariabiliteit) en het eigen gevoel van de werknemer (via een dagboek). Know Yourself is gericht op zowel de medewerker als op de coach of organisatie en geeft inzicht in het verloop van stress en de factoren die stress veroorzaken. De tool is daardoor bij uitstek geschikt om stress of burn-out te voorkomen. In pilotstudies voor diverse doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt, gefacili-

teerd door het UWV, heeft Know Yourself zeer positieve resultaten behaald.

Gratis trial voor arbeidsdeskundigen (en hun stressgevoelige cliënten op zoek naar duurzaam werk)

Arbeidsdeskundigen die interesse hebben kunnen Know Yourself gratis uitproberen. Neem daarvoor contact op met Carapax IT via 0182-606707 of stuur een mail naar info@carapaxit.nl

Metten

Rapporteren

Interveniëren

elkaar te draaien, en dat is een rode draad voor veel mensen met autisme, dan moet je ze dat ook niet laten doen. We proberen het werk altijd zodanig te organiseren dat het autisme geen belemmering of beperking is.' Verder kunnen mensen zelf aangeven wat hun ideale werkomgeving is. 'De een is overgevoelig voor geluid, de ander voor licht en meestal willen de medewerkers ook niet al te veel interactie met collega's' vertelt Borst. 'Mensen die naast elkaar zitten en met hetzelfde project bezig zijn, communiceren vaak liever via de chatbox met elkaar. De kamers zijn ook nooit groter dan vier personen en we hebben geen kantoortuinen. Een aantal mensen heeft ook noise cancelling hoofdtelefoons op.' Bij Carapax IT vind je ook geen telefoons op de afdeling. Wie moet bellen, gaat even naar buiten. Vergaderingen komen ook minder voor en duren korter. 'Verder is het als werkgever of leidinggevende belangrijk om je vooral nergens druk om te maken', stelt Borst. 'Je weet dat er altijd onverwachte dingen kunnen gebeuren. Belangrijk is dat je je kunt inleven in de wereld van iemand met autisme.'

Haarlemmerolie

Twee jobcoaches en de projectmanagers zorgen voor begeleiding van de medewerkers. 'De staf bestaat uit acht mensen en fungeert als een soort haarlemmerolie die alles draaiend houdt. Een van de stafleden behoort overigens zelf tot de doelgroep. Hij heeft SPH gestudeerd en blijkt erg goed in coaching. Hij komt in deze functie heel goed uit de verf.'

Op afstand blijft ook de (externe) psycholoog nauw betrokken, mochten zich crisissituaties voordoen. Verder onderhoudt de onderneming goede contacten met stakeholders zoals begeleid wonen trajecten, ggz-instellingen en ouders. 'Privé en werk lopen in elkaar over bij mensen met autisme. Als iemand thuis niet goed in zijn vel zit, zal het ook op het werk niet lekker gaan. We overleggen daarom veel met ouders over wat er speelt. Als er een belemmering is kijken we of we die kunnen wegnemen of verminderen.'

Een terugkerende zorg is het feit dat mensen met autisme niet altijd even goed om kunnen gaan met basale gevoelens en emoties. 'Ze zijn vaker gevoelig voor depressies. Ze werken echter gewoon door, totdat ze out of the blue uitvallen met een burn-out.' Omdat dit bovengemiddeld voorkomt bij de doelgroep heeft Carapax IT in eigen huis de tool Know Yourself ontwikkeld, dat stressniveaus bij mensen kan monitoren en zichtbaar

Carapax IT werkt voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen. Maar het bedrijf verzorgde bijvoorbeeld ook de technische realisatie van de online tool Werk Web Autisme.

kan maken welke stressoren het meest prominent zijn (zie kaderartikel).

Voordelen

Tot nou toe gaat het vooral over de hobbels die je moet nemen om mensen met autisme een duurzame arbeidsplaats te bieden, maar Addy Borst benadrukt dat het niet alleen daarover moet gaan. 'Ik kan het hier allemaal mooi vertellen, maar de echte slimheid zit bij onze medewerkers. Zij komen regelmatig met ongelofelijk mooie oplossingen. Sommigen zijn ook razendsnel. Die doen het werk in de helft van de tijd die ergens voor staat. Kortom, onze mensen doen niet onder voor IT'ers bij reguliere bedrijven.' Een voordeel is ook dat Carapax IT weinig verloop kent. 'Als medewerkers eenmaal geaard zijn, voelt ons bedrijf als een warm bad. Je kunt hier gewoon een nerd zijn of op je sokken rondlopen zonder dat je uitgelachen wordt. Als ze het eerste jaar door zijn, blijven ze meestal voor langere tijd bij ons werken. Maar soms schuiven ze ook door naar een regulier bedrijf of bijvoorbeeld de belastingdienst. Als je wilt, en je bent sterk genoeg, dan kan dat. Maar wij vinden dat natuurlijk wel jammer.'

Ook de output die Carapax IT levert doet niet onder voor reguliere bedrijven. Bovendien biedt het voor ondernemingen een extra voordeel: bij Carapax IT uitbesteed werk telt mee voor de banenafpraak. 'Dat we soms zelfs goedkoper zijn, komt omdat we als bedrijf impact gericht zijn. Onze missie is niet om veel geld te verdienen, maar om zoveel mogelijk mensen met autisme een duurzame baan te bezorgen.'

